

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.003.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—.
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Težave razorožitve.

Na skrajnem vzhodu nadaljujejo Japonci svoja vojna podvzeta proti Kitajski. Z besedami zatrjujejo, da je njihov namen pomirjenje Mandžurije, Mongolije in severne Kitajske, z dejanji pa kažejo svoje osvajaalne težnje. Mandžukuo — madžurska država je imensko svobodna država, dejansko pa je popolnoma podvržena Japonski. Ista usoda sedaj čaka pokrajino Džehol, na katero so Japonci že položili svoje roke, naperivši proti njej svoje kano-ne. Potem pride na vrsto severni del Kitajske z glavnim mestom Pekingom, ki je bila večstoletna prestolnica kitajskih cesarjev. Da je Peking v nevarnosti, dokazuje povelje Čangkajšeka, načelnika kitajske republike, da se mora mesto izprazniti, s čimer se je v resnici že začelo. Tako nudijo Japonci sedanjemu svetu dokaz, kaj pomenja oboroženost, odnosno neoboroženost. Japonci so oboroženi do vrhunca oboroževalne možnosti, Kitajci pa so neoboroženi, oziroma nedostatno vojaško organizirani in nad vse slabo opremljeni.

Ob takšnem dejanskem dokazu, ki prihaja iz daljnega vzhoda, je delovanje razorožitvene konference, koje glavna komisija sedaj zboruje v Ženevi, zelo otežkočeno. Na konferenci se mašuje slabotnost Zveze narodov, ki ni ničesar ukrenila proti vojaški akciji Japonske zoper Kitajsko. Zveza narodov bi tudi morala s paznejšim očesom zasledovati počenjanje nekaterih vlad, ki vršijo proti določilom mirovnih pogodb tajno oboroževanje ljudstva. Takšna je madžarska vlada. Že večkrat so prodrla v javnost vesti o vtihotapljenju orožja preko Avstrije na Madžarsko. Mesto da bi se takšna zadeva po činiteljih Zveze narodov javno preiskala, pa je bila vedno potlačena na zahtevo države, iz katere je bilo vtihotapljeno orožje. Tako se bo tudi najbrž zgodilo z najnovejšo zadevo vtihotapljenja orožja in streliva v Madžarsko preko avstrijskega kraja Hirtenberg, ki leži blizu madžarske meje.

Jako neugodno vplivajo na potek razorožitvene konference sedanje razmere v Nemčiji. Nemško državno oblast ima sedaj v rokah tisti elementi, ki so vojaško organizirali nemško mladino, ki so nekdanjim frontnim bojovnikom natakili na glave jeklene čelade in ki se neumorno potegujejo za takozvano enakopravnost Nemčije na področju oboroženosti. Cilj narodnih socialistov in nemških nacionalcev, ki so v Nemčiji zdaj na vladi, je oborožena Nemčija kot nekdaš, prešinjena s prusaškim vojaškim duhom. Kaj to pomenja za Francijo in za slovanske države, nastale po svetovni vojni, osobito za Poljsko, je povsem jasno. Poljsko javnost vznemirja nemška zahteva po reviziji vzhodnih nemških državnih mej in vzporedna namera Hitlerjeve vlade, da se v Nemčiji zopet uvede obvezna vojaška služba.

Spričo teh dejstev so izgleadi za kakšen večji uspeh razorožitvene konference prav majhni. Temu prepričanju je tudi dal izraz poljski zunanji minister Beck v svoji izjavi, ki jo je dal časnikarjem in ki je v njej med drugim rekel: »Delovanje ženevske konference je v zadnjem času vzbudilo ostre komentarje. Če ne pride do prihodnjega splošnega sestanka razorožitvene konference do stvarnih rezultatov, je razočaranje javnosti neizogibno. Zato je nujno potrebno, da se točno določi konkreten program, ki naj se tudi izvede. Dosedanja razprava je odkrila dejstvo, da prihajamo v tej razpravi preradi na čisto politično torišče, pri čemer prihaja seveda do nesporazumov med posameznimi državami, ki otežujejo bodoči sporazum. Kljub temu obstoje nekatere točke, glede katerih so si vsi edini: to je izključenost povratka k splošnemu tekmovanju oboroževanja in brezpogojna potreba prepovedi nekaterih nečloveških vojnih metod. Pri iskanju končne rešitve ne smemo pozabiti na to, da bi bilo treba ravno dotelej izvesti vsaj nekaj postopnih točk, kar se tiče razorožitve.«

Znani madžarski politik grof Albert Appony je te dni umrl v Ženevi na pljučnici.

rodnih socialistov. Celo berlinska gladišča so dobila narodne socialiste za upravitelje. Pometanje med državnim uradništvom se dnevno nadaljuje. — Ker je postal Hitler državni kancelar, ga je nasledil kot predsednik narodno socialistične stranke Göbbels.

Avstrija zahteva obvezno vojaštvo. Zastopnik avstrijske vlade na razorožitveni konferenci v Ženevi dr. Hecht je nastopil dne 8. februarja pred glavno komisijo z govorom, ki je vzbudil začudenje v mednarodnih krogih. Avstrija je ravnokar dobila od Anglije veliko posojilo, ker se ji je posrečilo dokazati, da se v gospodarskem pogledu nahaja v takem položaju, da se sama ne more več rešiti. V istem hipu pa je njen zastopnik na razorožitveni konferenci nastopil z zahtevo, da se Avstriji dovoli uvedba obvezne vojaške službe. V ženevskih krogih prevladuje vtis, da je ta nastop avstrijskega delegata, ki je napravil skrajno mučen vtis, bil izvršen pod pritiskom avstrijskega hitlerstva.

Nizozemska vlada je odstopila.

Južnoameriški državi Urugvaj grozi revolucija. Predsednik Urugvaja je napovedal spremembo ustave. Vodja opozicije Herrera je izjavil, da bo v slučaju spremembe ustave prišlo do revolucije. Opaža se že zbiranje vladnih čet, posebno na brazilski meji, kjer se baje zbirajo vstaši, ki nameravajo udariti iz Brazilije v Urugvaj.

Pod Hitlerjevo vladno roko na Nemškem. Hitlerjeva vlada je znatno omejila svobodo tiska in je nekatere liste že prepovedala. Glavno nasilje iz Hit-

lerjeve močne roke je doživel pruski deželni zbor, ki je že razpuščen. Razpuščeni so vsi svobodno izvoljeni pruski občinski odbori in imenovani so Hitlerjevi komisarji. Nadalje je nastavljen Hitler na vsa najbolj vplivna in odgovorna mesta po vseh ministrstvih, polic. upravah, pri vodstvu Reichswehra najzvestejše pristaše iz vrst na-

„Slov. Gospodar“ stane:

celoletno 32 Din,
polletno 16 Din,
četrtno 9 Din.